

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ директора КУ ССШ № 7
ім. М. Савченка СМР
№ 14/Г від 16.01.2025

ІНСТРУКЦІЯ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ № 1 ПІД ЧАС ВИЇЗДУ НА ЕКСКУРСІЮ

1. Загальні вимоги безпеки

1.1. Інструкція з безпеки життєдіяльності учнів під час виїзду на екскурсію розроблена відповідно до вимог чинного законодавства України, зокрема:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Кодексу цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI;
- Закону України «Про охорону праці» від 14.10.1992 № 2694-XII (у частині загальних вимог до створення безпечних умов);
- Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669;
- Правил дорожнього руху, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (із змінами).

1.2. Інструкція встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1–11 класів закладів освіти під час виїзду на екскурсію (автобусом або поїздом).

1.3. До участі в екскурсії допускаються лише вчителі, які пройшли інструктаж з охорони праці, ознайомилися з цією інструкцією та не мають протипоказань за станом здоров'я.

1.4. Екскурсія планується заздалегідь та погоджується з адміністрацією навчального закладу. Вибрані об'єкти для відвідування мають бути безпечними для життя та здоров'я дітей.

1.5. Не менш ніж за три дні до виїзду класний керівник подає директору навчального закладу:

- список учнів, узгоджений із медичним працівником;
- список супроводжуючих працівників та батьків;
- маршрут руху, дату та час виїзду, орієнтовний час повернення;
- інформацію про перевізника;
- коротке обґрунтування мети поїздки.

Склад групи: один співробітник навчального закладу відповідає за 10–12 учнів.

1.6. По закладу видається наказ про проведення екскурсії, з яким ознайомлюються підпис особи, відповідальні за безпеку дітей. Учням проводиться інструктаж з безпеки з внесенням запису до журналу реєстрації інструктажів. Один примірник наказу зберігається у керівника екскурсії.

1.7. Керівник екскурсії несе персональну відповідальність за життя та здоров'я учнів під час поїздки та за дотримання цієї інструкції.

1.8. Виїзд на екскурсію заборонений під час грози, сильного дощу, туману або в темний час доби. Керівник групи та його заступники відповідають за життя та здоров'я учасників відповідно до законодавства України.

1.9. Керівник та його заступники під час організації та проведення екскурсії зобов'язані:

- формувати групи відповідно до віку та стану здоров'я учнів;
- ознайомлювати учнів із маршрутом та об'єктами відвідування, історичними та географічними особливостями території;
- провести цільовий інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- отримати копію наказу та список учасників групи;
- провести збори з батьками учнів для далеких поїздок;
- забезпечити дотримання учнями правил громадського порядку, правил дорожнього руху та пожежної безпеки;
- інформувати про фактори ризику та запобіжні заходи;
- за необхідності отримати дозвіл на відвідування об'єктів із особливим режимом;
- розробити план дослідницької, краєзнавчої чи природоохоронної роботи під час екскурсії.

1.10. У відповідального супроводжуючого повинна бути повністю укомплектована медична аптечка для надання першої долікарської допомоги при травмах.

1.11. У разі нещасного випадку керівник екскурсії зобов'язаний:

- негайно надати першу долікарську допомогу;
- при необхідності – доставити потерпілого до лікувальної установи;
- повідомити директора закладу та батьків учня про інцидент.

2. Вимоги безпеки перед виїздом на екскурсію

2.1. Відповідальний керівник перевіряє наявність списку групи з класами, контактами учнів та їхніх батьків.

2.2. Керівник переконується, що:

- є затверджений директором наказ про поїздку;
- аптечка укомплектована;
- наявні прапорці в достатній кількості.

2.3. Перед виїздом учнів попереджають про заборону мати при собі предмети, що можуть створювати небезпеку.

2.4. Керівник організовує збір дітей у школі, перевіряє наявність усіх учнів за списком і контролює шикування.

2.5. Групи формуються добровільно за спільними інтересами та включають лише учнів, придатних за станом здоров'я для запланованої екскурсії.

2.6. Кількість учасників групи визначається керівником спільно з навчальним закладом і може становити від 10 до 40 осіб віком від 6 років. Для автобусних екскурсій враховується кількість місць у транспорті.

2.7. Вік керівників та заступників групи повинен бути не менше 18 років.

2.8. Керівник і заступник повинні вміти надавати першу долікарську допомогу.

2.9. Якщо туристичний супровід здійснює сторонній фахівець (не працівник навчального закладу), він повинен відповідати кваліфікаційним вимогам, встановленим центральним органом виконавчої влади у сфері туризму, за погодженням із органом, що формує політику у сфері трудових відносин.

2.10. Для екскурсій у межах населеного пункту, де проживають або навчаються учасники, призначення заступника керівника не обов'язкове.

2.11. Для автобусних екскурсій керівний склад групи призначається відповідно до «Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту» (Постанова КМУ №176 від 18.02.1997, зі змінами).

2.12. Кількість заступників визначає керівник навчального закладу, що організовує екскурсію.

2.13. Керівник може призначити помічників з числа учасників групи для допомоги у проведенні екскурсії.

2.14. Під час перебування на території заповідників, заказників, національних парків, у прикордонній зоні тощо, учасники групи зобов'язані дотримуватися правил перебування на цих територіях згідно з законодавством України.

3. Вимоги безпеки під час екскурсії

3.1. Під час руху до транспорту (автобус, тролейбус, електричка) учні йдуть організовано по тротуарах, використовуючи сигнальні прапорці, суворо дотримуючись правил дорожнього руху.

3.2. При переході вулиці керівник перекриває рух автотранспорту сигнальними прапорцями; діти переходять дорогу організовано після зупинки всієї групи.

3.3. Перед посадкою в транспорт керівник перевіряє наявність всіх учнів за списком.

3.4. Правила посадки: усі сідають спокійно одними дверима, ближче до кабіни водія.

3.5. Під час руху керівник контролює культуру поведінки: заборонено голосно розмовляти, пересідати, вставати з місця.

3.6. Після виходу з транспорту перевіряється наявність усіх учнів; керівники та заступники займають контрольні позиції на початку та в кінці групи.

3.7. Забороняється залишати групу без нагляду навіть на короткий час.

3.8. На зворотному шляху діють ті самі правила.

3.9. Під час екскурсії керівник забезпечує:

- дотримання правил пожежної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони природи, пам'яток історії і культури;
- вжиття заходів для безпеки учасників, включно зі зміною маршруту або припиненням екскурсії у випадку небезпечних обставин;
- суворе дотримання затвердженого маршруту та плану (за винятком обставин, що загрожують безпеці);
- недопущення безпідставного поділу групи, відставання чи самовільного вибуття учасників без супроводу заступника керівника;
- термінові дії при аварійних ситуаціях для збереження життя та здоров'я учасників;
- надання першої долікарської допомоги при нещасному випадку та, за необхідності, транспортування до закладу охорони здоров'я;
- своєчасне повідомлення про нещасний випадок керівнику навчального закладу, органу управління освітою та відповідним службам;
- у разі користування залізничним транспортом – дотримання «Порядку обслуговування громадян залізничним транспортом» (Постанова КМУ № 252 від 19.03.1997 із змінами).

4. Вимоги безпеки по закінченню екскурсії

4.1. Після приїзду з екскурсії діти та супроводжуючі дорослі повинні бути доведені до закладу освіти.

4.2. Відповідальний педагог перевіряє наявність усіх учнів за списком.

4.3. Класний керівник підводить підсумки поїздки, відзначає позитивні аспекти поведінки учнів.

4.4. Класний керівник інформує адміністрацію освітнього закладу про повернення групи.

4.5. Після завершення екскурсії необхідно:

- повідомити орган управління освітою про завершення заходу;
- за потреби надати звіт про проведену екскурсію чи подорож.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі аварії керівник виводить усіх учнів у безпечне місце.

5.2. При нещасному випадку потерпілому надають першу домедичну допомогу, при необхідності – транспортують до медичного закладу, повідомляють батьків і адміністрацію школи.

5.3. При укусах отруйними тваринами або комахами потерпілого негайно доставляють до медичного закладу і повідомляють батьків та адміністрацію.

5.4. У разі потреби:

- телефонувати на екстрені служби:

- 101 – пожежно-рятувальна служба (ДСНС України);
- 102 – Національна поліція України;
- 103 – екстрена медична допомога;
- 104 – аварійна газова служба;
- 112 – універсальна служба порятунку;

- гаряча лінія допомоги дітям: 0-800-50-225 (безкоштовно);

- назвати своє ім'я, адресу, коротко описати ситуацію.

6. Завершальні положення

6.1. Інструкція підлягає перевірці та перегляду не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Достроковий перегляд проводиться у разі:

- змін міжгалузевих і галузевих правил та інструкцій з безпеки життєдіяльності;
- за результатами розслідувань аварій і нещасних випадків.

6.3. Якщо умови не змінюються, дія інструкції автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповідальність за внесення змін та перегляд інструкції покладається на відповідального за безпеку життєдіяльності учнів у закладі освіти.

Інструкцію розробив:
заступник директора
з виховної роботи

Юлія ДЕРЕВ'ЯНКО

З інструкцією ознайомлений
28.08.2025.

Дата ознайомлення